

83.

MÁRAI SÁNDOR

ISMERETLEN KÍNAI KÖLTŐ

愛

BALASSI KIADÓ

Márai Sándor

Ismeretlen kínai költő

Közreadja

TOLNAY KLÁRI

Márai Sándor

ISMERETLEN KÍNAI KÖLTŐ

Kr. után a XX. századból

– kézirat gyanánt –

Balassi Kiadó
Budapest, 1994

Készült a Magyar Könyv Alapítvány
támogatásával

Szerkesztette és a képeket válogatta
a régi kínai mesterek műveiből

MÉSZÖLY DEZSŐ

© Márai Sándor örököse, 1994

© Balassi Kiadó, 1994

ISBN 963 7873 84 8

A FORDÍTÓ JEGYZETE

A költő személyéről nem tudunk semmit. Valószínűleg nem volt a jelentősebbek közül való, mint Li Taj-Po, s mind a híresek, kiket a nagy Kosztolányi fordított magyarra. Névtelen költő volt, vékonypénzű, inkább alkalmi poéta, kinek lírai vénája a jelek szerint – rövid buzogás után elapadt. Verseiből annyit tudunk, hogy „a fővárostól távol” tengette sanyarú napjait, feltehetően száműzetésben, a nagy boxerlázadás idején. Egy levelét ismerjük még, melyben panaszkodik, hogy az irodalmi életből politikai ellenfelei és irodalmi vetélytársai száműzték. A fővárosban már senki sem emlékszik rá, mert ott most új csillagok fénylenek az irodalom egén. Egyik ilyen új csillagot a levelében szelíd gúnnyal Dilettánsnak nevezi, s zárójelben megjegyzi, hogy az illető nagyság „irdatlan marha”. Különbözik inkább rezignált kedély, aki csendes dohogással éldegél a száműzetésben.

Rekvizitumai nem újak: a nagy kínai költészet örök, halhatatlan vadludai húznak e szerény költő egén. Mi teszi hát verseit mégis érdemessé, hogy lefordítsuk és elolvassuk? Talán éppen ez az igénytelenség, mely nem akar többet, mint hangot adni egy banális és mégis örök – időközön és fajtákon túl örök – megrendülésnek, minden lírai vers és minden emberélet legmélyebb élményének. Ez a megrendülés természetesen a szerelem, mely egyszerre dobogtatja meg a sárga, fehér és barna testekben az emberi szíveket. Hangja ilyenkor csaknem őszintén személyes. Verseit egy távollévő nőhöz írja, aki a „Fővárosban” táncol és fintorog, valószínűleg egy volt császári táncosnőhöz, vagy színésznőhöz. A nő nevét nem ismerjük: kedvessé valószínű, hogy a híresebbek közül való volt, akik a lázadás előtt a Császári Udvarban a törtáncot lejtették. De lehet, hogy az irodalomtörténeti nyomozás később egyszer még fényt derít erre a titokra is.

A versek magánügynek készültek. Nyomatásban nem jelentek meg soha. Egyetlen példányban vetette papírra a költő, valószínűleg a kedves modell számára, suta-ravaszul és ugyanakkor megjátszott kedvességgel és szenvedélyességgel, ahogyan a költők ezt már szokták. Tartozunk az ismeretlen költő emlékének azzal, hogy e levelet is egyetlen példányban készítsük csak el. Név, személy, mindez amúgy is múlandó. Ami megmarad, boxerlázadásokon, száműzetéseken, táncosnőkön és alkalmi költőkön túl, az mindig csak a szerelem, s a versek.

1945 Karácsony

EZT AJÁNLÁSNAK SZÁNTA

Reggel korán keltem, a kútba néztem
Fejem kaptos, múlt éjjel boroztam
A kút tükrén arcod úszott a fényben
Szomorú volt. Maradj velem a rosszban!

PANASZKODIK A VIDÉKI ÉLETRE

A fővárostól távol, bárdolatlan
Magányban körmölöm árva dalom
Nem tudhatom, mily jelző van divatban
S miről zeng a Magas Irodalom?
Vidékies lettem, suta balog
Nem is értem hát, miért dalolok?
Talán, – de ezt ne tudják az ítések! –
Reménykedem, hogy versem Te megérted

AZT HISZI, SZERELMES

Az erdő alján már olvad a hólé
Csörömpöl házam csorba ereszen
Konyhám, kamrám elkerülte a jólét
Nincs Pártfogóm, vizes rizst eszem én
Papucsom lyukas, kis fiam is fázik
S te nem vagy itt, redves, üres a ház itt
A kancsal sors magánnyal büntetett meg
Ludbőrzöm. Miért? Azt hiszem, szeretlek

此畫乃先師所畫，其景極奇，其筆力極健，其氣極清，其神極秀，其色極淡，其韻極幽，其意極遠，其趣極高，其境極大，其情極厚，其味極醇，其趣極雅，其神極清，其氣極秀，其色極淡，其韻極幽，其意極遠，其趣極高，其境極大，其情極厚，其味極醇，其趣極雅。

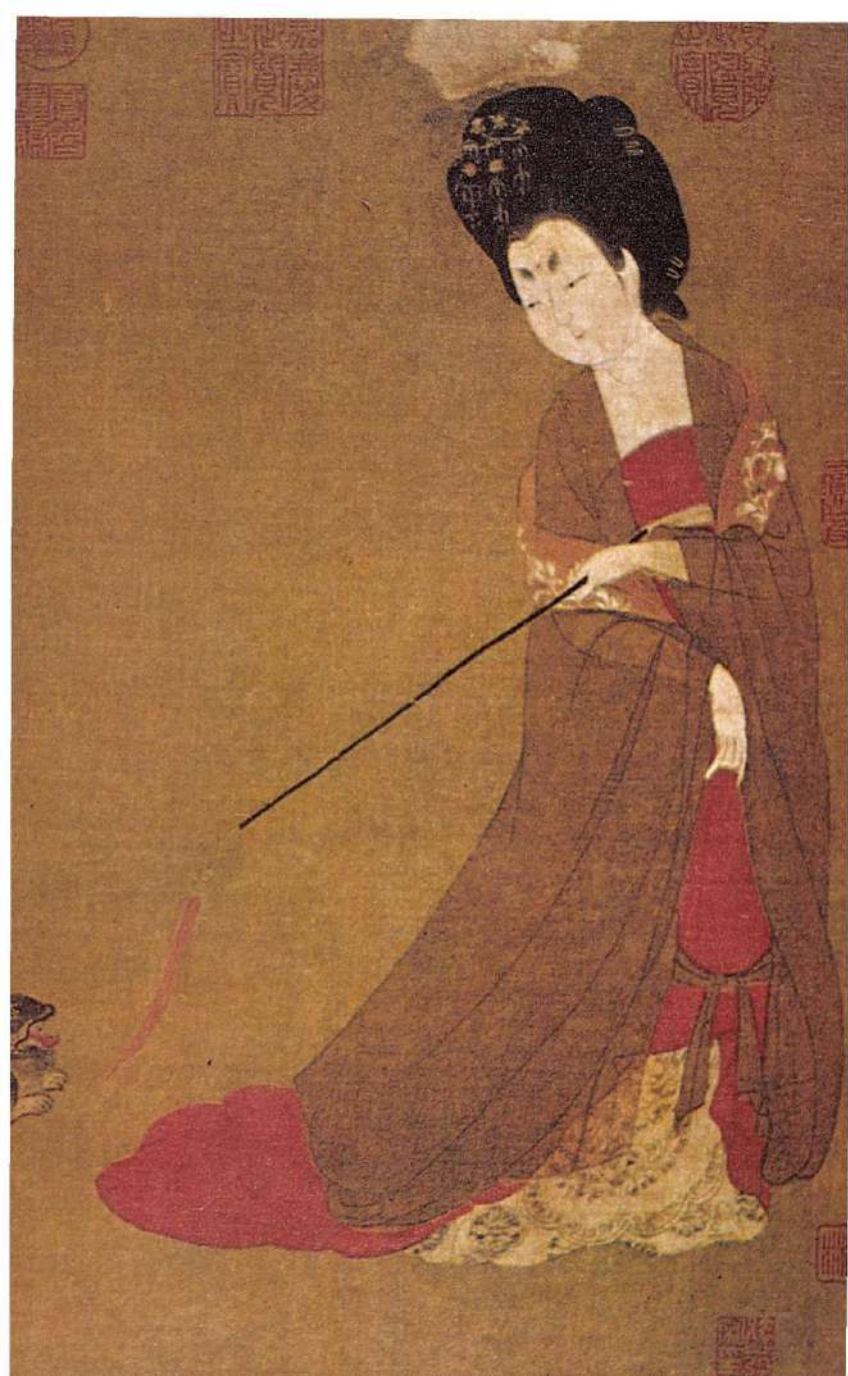
此畫乃先師所畫

此畫乃先師所畫

此畫乃先師所畫

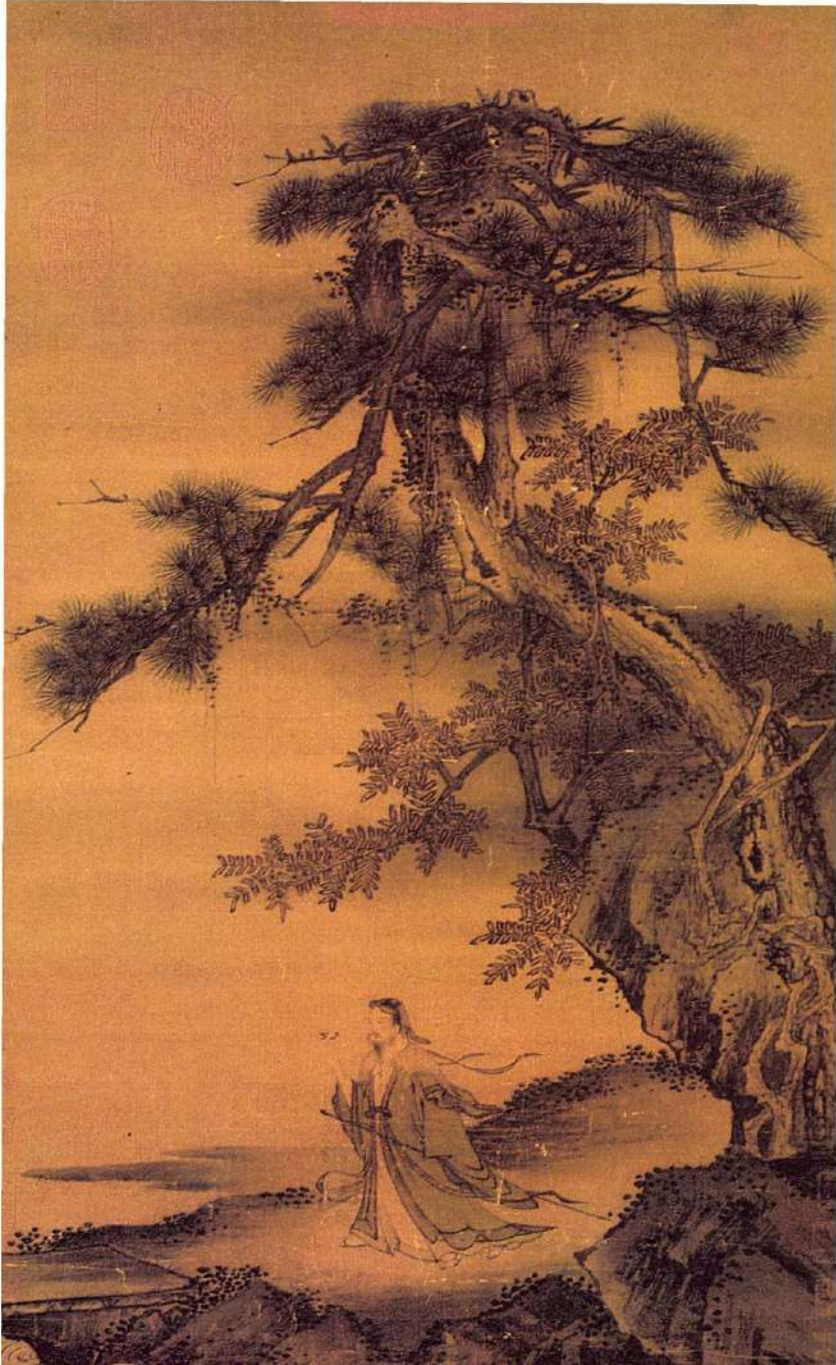
MINDENFÉLÉT IGÉR

Ha majd szeretlek, vásárlók neked
Teknőc-fésűt, ezüst karperecet
Fecskefészket hozok, ezüst papírba
S a verseim, kék s zöld tussal leírva –
Így élünk majd. De ez mind semmiség lesz
Ha jó az éj, s fohászkodunk az éjhez
Átkarollak, mint gyermeket a felnőtt
Szájamba veszek, mint gyermek az emlőt
S így állongunk – két őrült, kéz a kézben! –
Megizzadunk a borzas szenvedélyben

BESZÉL ÉLETKÖRÜLMÉNYEIRŐL

Negyvenhat éves vagyok és sovány
Már sok éve tengek így ostobán
A falu végén élek és a lomha
Csendben a tücskök szólnak csak dalomba
Fejem fölött felhők és vadludak
Húznak. Mutatják hozzád az utat.

ELMONDJA, HOGYAN ÉL

Hogy élek én? Várj, elmondom neked.
A szél! a szél Szobámban sepreget.
Ablakom nincs, repedt sárkánypapír
Borítja csak, s a rozsdás kályha sír –
Mi ez a fájdalom? Talán a tested,
Ó, megenném én, mint a kannibálok.
Mi ez a vers? Csak annyi, hogy az este
Leszállt reám, s nem az ágyadba hálok

NEM CSEKÉLYSÉG: LEKÜZDI GŐGJÉT

Méltóságom leteszem, mint a büszke
Mandarin a zöld-bojtos kalapot,
Ha rásütik, hogy lopta a napot
S a népet. Így báméskodom a tűzbe.
Künn hó esik. Ne legyek senki többé,
Csak engedd, hogy megcsókoljam a térded.
Egyetlen nagy költőnk sem élt örökké –
Hadd éljek hát egy pillanatra érted!

TÜNEMÉNYNEK NEVEZI

Te fitorogsz s táncolsz a nép előtt –
Csönd van körülöttem, téli délelőtt
A zöldes ködben látlak, karcsu, ringó
Jégtáblán állongó, sápadt flamingó
Rózsaszín bőröd lúdbőrözik, szegény te
Úgy élsz, mint halott gyermek a mesébe
No, jér haza, elég volt. Lesz parázs is
A vas-ibrikben, s kerül egy kanál rizs.
A gyékényt megvetem, barna hajad
Megigazítom a nyakad alatt –
Zsugorin és kajánul nézlek. Én:
Többet tudok! Te: több vagy! Tünemény!

A HALLGATÁSRÓL IS BESZÉL

Akarsz hallgatni velem? Jere, hallgass.

(„A szó a hallgatásban lesz hatalmas” –

Idegen költő írta ezt, szegény,

Egyedül élt a föld másik felén –)

Hallgass velem. Úgy hallgass, mint a csókban

Hallgat a száj, mint vágy a bujdosókban,

Hallgass, mint magzat a mély anyaméhben

Vagy mint a nő, ha némán mondja: „Még nem!”

枯庵中春正月十日
齊道人為
李鴻亦作此稿
完金

FELÉBRED ÉS NYUGTALAN

*Most fölriadtam. Éj van, künn a rabló
kocog az úton ösztövérv lován –
Ó, merre vagy? Vén kezem tétován
Tapogatja, hol a kova s a tapló –
Hol élsz, hol alszol, jaj, ki őrzi álmod?
Érted-e ezt az őrült, vad világot?
A tengeren, éjen, falvakon át
Hívlak! Hallod? Aludj. Jó éjszakát.*

(Ez az utolsó vers. A levél kézírata elveszett)

林漢河漢
善壓地收
時元氣游天

„ISMERETLEN KÍNAI KÖLTŐ”

Különvélemények

Részletek Mészöly Dezső tévéműsorából (1993)

Mészöly Dezső: Akikkel együtt ülök, azokat nem kell bemutatnom; feltehető, hogy akik kinyitották a tévét, hogy megnézzék ezt a „Különvélemények Márai Sándorról” című műsort, azok mindnyájan ismerik Tolnay Klárit, Hubay Miklóst, Darvas Ivánt és Somlyó Györgyöt.

Máraitól kialakult egy olyan vélemény, hogy ő a távolságtartó, hűvös, szenvedélytelen, nehezen megközelíthető ember. És mindig eszembe jut, hogy először, Klári, Magának köszönhettem azt, hogy egy egészen másfajta Márai-képet kaptam. Lehet, hogy erre már nem emlékszik, mert Magának nem volt olyan jelentős ez a találkozás, mint nekem. Egy születésnapomon történt, úgy emlékszem, a negyvenedikén. Akkor még a Madách Színház tagja voltam. Magával véletlenül találkoztam az utcán, és bökkenttem ki azt, hogy én ma lettem negyvenéves. Ahogy az lenni szokott azokkal, akik szívesen beszélgetnek egymással, de sosincs rá alkalmuk, mert egyiknek ez, a másiknak az a dolga, elkezdtünk mindenféléről beszélni. Többek között szóba jött Márai, és akkor Maga nekem azt mondta: „Meglepem magát egy rögtönzéssel a negyvenedik születésnapján.”

Elhívott magához, és felolvasta nekem Márainak bizonyos verseit. Ezt sose felejttem el. Azt szeretném, ha erről többet mondana el most.

Tolnay Klári: Nagyon szívesen. Én Márait 1945-ben ismertem meg személyesen. Azelőtt is ismertem a műveit, és borzasztó rajongója voltam. 1945 tavaszán, nem emlékszem pontosan, vagy 1945 őszén mutatta be a Vígyszínház Márai „Varázs” című darabját, amiben játszottam Ajtayval

és Benkővel. És ő bejárt a próbákra. Akkor még kint volt Leányfalun, azt hiszem, ő ott vészelte át Budapest ostromát, és onnan járt be biciklin. Majd később beköltözött, vissza a romos lakásába, azt hiszem, a Mikó utcában laktak. Onnan járt hajón Pestre. Akkor még nem volt híd, illetve volt az ún. Manci. A parlamentnél volt ez, egy pontonhíd, egy katonai pontonhíd, még csak ezen lehetett átjönni, de inkább katonák jöttek-mentek rajta. Ő hajón járt át. A próbákon mindig ott ült. Mindig közelebb kerültünk egymáshoz, a darabról beszélgetve stb. Aminek a vége az lett, hogy én egy csodálatos feltekintéssel – nem is szerelem volt ez részemről, hanem mint mikor a növendék a tanárjába azt hiszi, hogy szerelmes, mert olyan csodálatosnak tartja, vagy az egyetemi hallgató a professzorba. És őbenne valóban volt egy ilyen távolságtartás. Szívem szerint legszívesebben Márai úrnak szólítottam volna, mert az, hogy Sándor, sose jött ki a számon, és elképzelhetetlennek tartom azt is, hogy őt valaki Sanyizta. Lehetetlen. Ő Márai úr volt. Az úrnak nem az uralkodó minőségében, hanem a gentleman, az úriemberség... Nem beszélve arról, hogy állandóan kalocsnit hordott, mindig nála volt egy esernyő és mindig oktatott. Aztán meghívott sokszor ebédre. Akkoriban fűtetlen, hideg lakásban laktunk, egy menekült lakásban. Budáról menekültünk át Pestre. Ki is voltam éhezve. Meghívott nagyon gyakran próbák után ebédre, ahol nagyon kedvesen oktatott engem. Tőle tanultam tisztelni és ismerni Krúdyt, Thomas Mannt. Irodalmi pletykákat mesélt nekem. Ismerte az összes pesti kávéházat, de kedvenc helye a Múzeum Kávéház volt. Mindig elmondta, hogy ebben a sarokban Szekfű Gyula kivel vitatkozott mi fölött és a másik sarokban melyik író kivel veszekedett. Nagyon szerette az Országház kávéházat, a Centrált. Elmondta, hogy Karinthy melyik asztalnál ült, csellengett jobbra-balra. Én azt hittem, hogy részéről is ez egy tanítóbácsis vonzódás, aztán kiderült, hogy ez tévedés volt. Bizony ő begurult ebbe a dologba. Finoman fejezve ki magam.

Mészöly Dezső: Magát ez meglepte?

Tolnay Klári: Nem lepett meg, mint nő, az ember ezt persze érzi. Kezdett velem úgy randevúztatni... Például Márai uraságához az is hozzátartozik, hogy a levelek, melyeket időnként írt nekem, mindig úgy voltak megcímezve, hogy őnagysága Tolnay Klári úrhölgy. Szó nem volt művésznőről. Az írását is szeretném megmutatni. Minden levele felfelé tendál. Azt hiszem, ez jelent valamit.

Aztán eljött 1945 karácsonya. Amikor megjelent egy hordár egy nagy csomaggal. Ebben volt egy üveg konyak, külföldi, 45-ben nagyon nagy dolog, egy doboz amerikai cigaretta és egy kézirat. És egy névjegy: Márai. Használati utasítás: Az 1 csillaggal jelöltből kell rágyújtani, a 2 csillaggal jelöltből kell inni hozzá, a 3 csillagal jelöltből olvasni hozzá. A virágot nem kell megszagolni. És közben még énrám is lehet gondolni. A versek. Előszót írt hozzá. 10 vers, ismeretlen kínai költőtől, Kr. u. a XX. századból.

Mészöly Dezső: Azért itt már gyanakodott egy kicsit, nem?

Tolnay Klári: Itt már tudtam. Nagyon kedves. És az a nagy angol tartózkodási stílus nem érződik benne. Azt hiszem, nagyon bájos humora van.

Darvas Iván: Meg kell mondanom, hogy ezekkel a költeményekkel életemben másodszor találkozom. Annak idején, 1946-ban, ifjúságom hajnalán egyszer már kezembe kerültek. Mi Klárral tulajdonképpen úgy is kerültünk össze annak idején, hogy két író neve volt az, ami elementáris ráismeréssel hangzott el kettőnk között. „Te is?” „Én is.” „Fantasztikus!” Az egyik angol szerző, Paul Brunton, a másik pedig Márai Sándor volt. Én ájult tisztelője voltam, és amikor megtudtam, hogy Klárinak bármiféle köze volt ehhez a nagyszerű, zseniális pasashoz, a kettőnk közötti kapcsolatot ez természetesen csak mélyítette.

Somlyó György: Miért nem adja ki ezeket a verseket?

Tolnay Klári: Mert a haláláig én úgy éreztem, hogy köteles vagyok titkolni. Mert annyira hangsúlyozza, hogy ez kézirat gyanánt, egy példányban...

Somlyó György: Ezt az előszót nem kell ilyen értelemben komolyan venni, mert ez egy szerep. A költészethez tartozik az előszó is.

Darvas Iván: Én mindenesetre tisztellem Klárinak ezt a tartózkodását, hogy csakugyan komolyan vette, ami ebbe bele van írva, és addig, amíg Márai Sándor életben volt, ezt kézirat gyanánt őrizte meg.

Somlyó György: Ki kellene adni.

Darvas Iván: Szerintem is.

Tolnay Klári: Lehet, hogy adásunk után majd...

Somlyó György: Egyébként azért is érdemes volna kiadni, mert ez láthatóan és érezhetően hozzátartozik ahhoz a versciklushoz, amit Márai ugyanekkor írt, és ki is adott. *Verseskönyv* a címe,, 45-ben, vagy 46-ban jelent meg. Egészen hasonló strófákból áll, 50–60 strófából, láthatóan ugyanaz a hang.

Mészöly Dezső: Emlékszem: „A vártemplomban összefekszenek / Döglött lovak és halott hercegek.”

Somlyó György: Igen. Erre én is emlékszem.

Hubay Miklós: Korban összetartoznak, költőileg, azt hiszem, ez a kínai ciklus meglepetés, és nem tartozik a *Verseskönyv* darabjai közé. Azokról a versekről Márainak megvolt a véleménye. Iróniával beszél rólunk, és nem is vár cáfolatot arra, hogy „házilag előállított versek”.

Somlyó György: Ezek is házilag előállított versek.

Hubay Miklós: Ezek nem. Itt érződik a találkozás az ihletnek a magas áramával. Itt a különbség.

Mészöly Dezső: Van egy csúcsvers ezekben, amely úgy fejeződik be, hogy „megizzadunk a borzas szenvedélyben”. Ez kétségtelenül Márai Sándor legjobb verse. Az összes versek ismeretében merem mondani. De nem szeretném, ha ezzel befejeznénk. Klári, én emlékszem, amikor Márairól beszéltünk, nemcsak azon a bizonyos negyvene-

dik születésnapomon, hanem később is, nekem Maga elmondta, hogy Márai elküldte egy másik kéziratát... Annak a kéziratnak a sorsa és tartalma és következményei hallatlanul jellemzőek a korra is...

Tolnay Klári: Az egyik randevúnkon, az Országház Kávéháznál, esős, lucskos, rémes itéletidő volt, és én ott ácsorogtam, és a kezemben volt egy titkos kézírata. Annyiban titkos, hogy az volt a címe: „Felszabadulás”. Nem szeretne volna, ha az bárkinek a kezébe kerül akkor, mert egy kicsit a fejével is játszott. És engem megtisztelt azzal, hogy odaadta nekem elolvasni és kérte, hogy a legközelebbi randevúra hozzam vissza. Én álltam ott az Országház Kávéház előtt, miért nem ültem be, nem tudom, azt hiszem, azért, mert úgy beszéltek meg, hogy előtte találkozunk. És én ott álltam. Jött egy jeges szélvihar, és egyszerre csak kifújta a kezemből a kéziratot, amely nem volt tokban, és az Országház téren repült szét a *Felszabadulás* című novella. És én azt hittem, hogy ott most meghalok. Meghalok. Részben azért, mert megtalálják, főbelövik, részben azért, mert öelötte szégyellem magam, nem merek a szemébe nézni. Ez mind átfutott rajtam, hogy nekem most meg kell halni, és akkor egy isteni szikra gyúlt az agyamba. Elkezdtem ordítani torkom szakadtából, hogy mindenki lépjen rá. És kis orosz katonák szaladgáltak és összeszedték a sárból, koszból a lapokat, és meglett minden oldal, csak tele csizmataposással, sárral. Jaj, de rettenetes volt. Aztán megjött ő. Titkolgattam egy darabig, aztán elkezdtem sírni. Kérdezte, mi baj van, rosszul van? Mondtam, nem, ez és ez történt. Azt mondja, nem baj, nem volt egy jó novella. És elvette tőlem. Nem is tudom, valaha ez megjelent-e, ez a Márai írás, nem is novella, hanem leírás, hogy Leányfalun hogy éltek át...

Hubay Miklós: Lehet, hogy egy fejezete lett a *Föld, föld* című könyvnek, amelyben a „felszabadulásnak” ezeket a mozzanatait leírja.

Darvas Iván: Hosszú fejezeteken keresztül írja le, hogy zajlott le a németek kitakarodása és az oroszok bejövetele.

Hubay Miklós: Belemelegszik egy olyan orosz karakterológiába, ami párját ritkítja, azt hiszem, az európai irodalomban. Olyan ambícióval csinálja végig, hogy mindazt fel akarja jegyezni, ami az oroszokra jellemző, olyan egymástól elütő mozzanatokot, amelyek együtt egészen különleges népkarakterológiát adnak.

Tolnay Klári: Szóval, elég veszélyes írás volt ez a *Felszabadulás*.

Mészöly Dezső: Felolvasnád-e még, Iván, azt a Márai naplórészletet, hogy szétbombázott lakásának a romjaiból hogy próbálja a könyveit menteni? Benne van egy egész korszak, és benne van Márai legmélyebb egyénisége.

Darvas Iván: *(olvas)* „Budán. Két könyvespolcot árok ki a romok közül, s megrakom mindazzal, ami könyvben reáfér. Most valóságos életmentés kezdődik. Julien Green könyörög, ne hagyjam itt pusztulni a szemétben. Isten neki, könyörüljünk Green-en!... És Wilder? Nem, Wilder sem maradhat. De mit kezdjek Montherlant-nal, a fenegyerekkel? Megérdemelné, hogy sorsára hagyjam: az élet fontosabb volt számára, mint az írás...”

Igaz, ezt az eretneki elvet nem cselekedetekkel, hanem írásban hirdette. Végül ő is helyet kap az életmentő csónokban. De most már roskadozik, merül a csónak, nincs több hely. S az öreg Gerhart Hauptmannt, nyolcvan évével és hat gyűjteményes kötetével, hagyjam az örvényben?... Tehetetlenül nézem Hauptmannt. S menekülök mindazokkal, akiket megmentettem.

Szekérrel hozom ki falura, ami a romok között könyveimből, s a ruhaféléből megmaradt. A szekér tetején, roncsolt Goethe-kötetek és gránát-tűz által pörkölt lepedőbugyrok hegyében ülök. Így utazom a roskadozó városon át, szelíd tavaszi napsütésben.

Ezzel a kocogó, szekeres utazással ér véget egy életforma.”

Szombat reggel

Most értem haza és írok, mert nem tudom, mikor jutok át megint Pestre? – A hajnali átkelés érdekes volt, mint egy kiránduló hajó fedélzetén! Köd volt és mégis fényes minden. Most úgy érzem, mintha életveszélyben lennék, mert a tetőre értem, ezt az életérzést fokozni már nem lehet. Ez lehet még teljesebb, színesebb, – azt hiszem, lesz is, ha élek, majdnem azt mondtam: *ha túlélem*, – de több nem lehet. Igen nagy hatalom van most a Maga kezében. Számomra ez a tető, a vége valaminek: a boldogságos tudat, hogy ez megtörténhetett és igaz. Mint akit kifizettek, mindent megkapott, érdemén felül. Ha most meg kell halni, egy szót nem szólhatok. Viszontlátásra.

Önaggräva

Tölvay Klara ötköln.

H.

Féjiz György úra 6.

Konulat vegyel

Most intem haza is int, most nem tudom, mita jutok át megint Pestre? a legjobb általában a dettes volt, amit az irándaló Kaji (Gödel) reteni. Kés volt is mégis (jusz) mindezen. Most így intem, amilyen életváltáson kennek, most a tötör intem, azt az életváltó (Gödel) mit nem lehet. Ez lehet még tötörrel, minis, - azt kenne, len is, ha élet, majdnem az mondani: ha tötörrel, - de tötör nem lehet. Jussu nagy barátom van most a Magyar Királynak is a tötör, a vízre valómire: a tötörjéget tudat, hogy az megint tötörrel is így. Most azt kenne, mindezt megkapni, indem lehet. Ha most meg kell kenne, az tötör nem lehet. Vízváltóra.

Kedd este

Elfelejtettem, hogy csütörtökön autóval várnak, látogatóba kell mennem. Nem haragszik? Láthatnám pénteken délb^{en} (ugyanott, ugyanegy időben – 2^h-kor) ahol megbeszél-tük? (Zenélő ökör.) Mindenesetre várni fogom pénteken. Kérem, bocsásson meg, de holnap a kocsival talán fel tudok menni a Svábhegyre is, ezért nem akarom elmulasztani. – Kezít csókolom.

Neelot este

Elfeleltén, hogy mit is tén. auloral
vinnat, Călugărelele 1111 maamen. Nou
konagis? Călugărelele pentru diltu
(uzgavot, uzgavot iditru - 7 5 2.) abot
mezbrutitit? (Zerit it-) Mit durtit
vinnit (uzgav pentru. Vinnit, Călugărele
mez; de boluay, a locuial, talai. Al
tutot meeni a Jurtluay is, mit me
alorin elmentani. - Koi eritot.

Kedd

Ajánlanám a következőket: szerdán, *ha nem lesz rossz az idő*, 1^h-kor várom a híd budai kijáratánál. *Ha esik*, akkor a pesti oldalon várom, ugyanabban az időben, az Országház kávéház előtt. Ha szerda valamilyen okból nem jó, akkor pénteken várom, ugyanez időben, ugyanígy: jó időben Budán, esőben Pesten. – Mindenesetre várom szerdán, s ha nem jön, akkor pénteken. Jó lesz így? Kezít, lábát csókolom.

Keddi

Ajándékozás a Lovakörrel: minden, ha
nem van az idő, 1^{1/2} hr várossal a leírás
kudarc kijáratánál. Ha van, akkor a
postai útdal az város, ugyanabban az idő-
ben, az Omághás évekhez áll. Ha
nincs valamelyes Mivel nem jó, akkor
péntés város, ugyan az időben, ugyan-
egy: jó időben Budán, ezekben Budán.
Mindenképpen város minden, ha nem
jól, akkor péntés. Jó lehet egy? Kérek,
Célok nélkül.

Péntek

Remélem, nincs nagyobb baj, csak az, hogy elkerültük egymást. Ez éppen elég nagy baj számomra. Félkettőig vártam, ahol és ahogy megbeszéltük, – akármi történt is, kérem, bocsássa meg a rendezési hibát. – Lehetőleg nem megyek többé Pestre, csak, ha feltétlenül szükséges. Úgy látszik, van egy felső határ, s eljutottam oda. Budán maradok; az kriptá ugyan, de mégis jobb. Minden más úgy van és úgy lesz, ahogyan akarjuk, – sajnálni nem kell, de segíteni szabad. Bocsásson meg, fáradt vagyok. Szivem, szivem.–

Partit

Kemille, missi nappelt koi, neta, lusa
elreilität agmari. Le äppes eli, napp
koi, neta, neta. fält, töi, vaitaa, ulat
is alays megheilität, - alaksi töi änt i,
löi, löi, löi, löi, löi, löi, löi. -
Lektöly, neta nappelt iälti löi, neta,
ke liltit leuit neta löi. löi löi, neta
löi löi löi, löi löi löi löi. Partit
Mantel, re löi löi löi, löi löi löi.

Aluksi, löi löi löi löi löi löi, löi löi
löi löi, - löi löi löi löi löi löi, löi löi
löi löi. Partit löi löi löi löi löi löi.
löi löi, löi löi.

Hétfő reggel

Emlékszik még a Muzeum kávéházra? A Sándor utca sarkán? Ahol Szekfű és Gerevich enyelegnek a páholy mélyén? Holnap, kedden délután 3^h-kor ott leszek, mert az közel van most Magához. Jó lenne, ha eljönne. Ha nem jöhet, hagyjon hírt a házmesterénél, mikor és hol láthatom? Rosszkedvű vagyok, ne haragudjon, előre is bocsánatot kérek. Viszontlátásra.

Hilfö vögge!

Emletrind mig, a Museum - Livikörn? a fira der-
uta vörän? Alst helpi a Ezerich englegant a jähly
niggin? Hufuop, lalder, dituär 3.5 i- ot erest,
mest a löst var mest Magähor. Lö Raune, ha et-
jüne. Ha neu föhet, kappin hit a väinivörin it,
mita a hot lälädam? Pluvledin vögge, a kungvögge,
elörs a löräntat löst. Vörin lälädam.

Kedd

Remélem, jobban van már? Mindenesetre bemegyek holnap, szerdán du. 1/2 5-kor a Muzeum kávéházba; sajnos, lehetetlen elébb. Talán be tud nézni; ha nem, akkor pénteken, ebben az órában, uo. Kezét csókolja.

Kuolot

Kempele, jollon van ma? Muiden-
ente Veunget kolnag, mordan d-u.
1/2 5 ? a Muneun - Lavikha; saj-
us, Cakutken dill. Talan be tind
wisi; ka weu, allen pjer tereu, aben
a in lre, u.o.[?] - Kerit aitolia y.

Csütörtök

Láthatom holnap? Kérem, ha egy mód van rá. Nem ebédeltetnénk együtt? Akkor több időnk lenne. Mindenesetre odamegyek 2 órára a kávéházba. Talán ott is lehet ebédelni. Ha valami közbejönne, kérem, küldjön egy sort. De szívből remélem, hogy nem jön semmi közbe. Kezít csókolom.

Gutachten

Calvatom holuap? Kozem, ha
eg mid van in. Ness abichel-
helmeint eggint.² alle toll idand
konne. Minderwidre oshamagge
2 inen a Zivikarbu. Talan oft
is labet abicheli - He vlammi
Vistrejanne, lesen. fildijem egg
sost. De neibte minless, koss
neer jin meumi Gibe.

Kozit vialden.

Kedd

Holnap Pesten leszek és mindenesetre bemegyek 2^h-kor a Muzeum kávéházba. Hálás lennék, ha láthatnám. Ha ez lehetetlen, kérek hírt – talán táviratot – mikor és hol találkozhatnánk? E héten itt maradok. Remélem, jól és minden rendben van. Kezít csókolom.